

DE HERVORMDE VAAN

Orgaan van de bond van Nederlandse Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

68e jaargang - No. 6/7 - juni/juli 2008

Bond van de Ned. Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag
75
jaar!

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Verschijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,50 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post (Studieblokken)
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pellikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bonds bureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bonds bureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filternet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij augustus-nummer

De kopij voor het augustus-nummer moet vóór
21 juli bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Kohlbrugge

De loopbaan

Degenen, die in de loopbaan lopen en niet afgelegd hebben het begeren, het ongeloof en de wankelmoedigheid, of ook menen, dat zij hetgeen hun op de weg toegeworpen wordt wel kunnen oprapen en meenemen. Zij mogen gewaarschuwd wezen; want, al is het, dat zij in de loopbaan lopen, niet allen verkrijgen de prijs. Gij echter, die de goede keuze hebt gedaan, die de zegen en het leven verkozen hebt, laat u door niets ontmoedigen, de leus „voorwaarts” behouden! Al kost het u ook strijd, bij het Woord des geloofs te blijven, terwijl gij niets dan het tegenstrijdige voor u ziet, zo weet nochtans dit, dat het tegenstrijdige overwonnen is, dat Jezus daarvoor Borg is, dat de kroon u niet ontgaan zal!

Nadat gij een weinig hebt gestreden, gekampt, geworsteld, komt er toch iets, dat alles te boven gaat, namelijk dat gij met Paulus zeggen kunt: „Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere in die dag geven zal.”

Inhoud

blz.

Woorden van Kohlbrugge	2
Meditatie	3
Bijbelstudie O.T.	4
Bijbelstudie N.T.	7
Van de voorzitter	10
Opmerkelijk	10
De voorbede van Christus	
N.G.B., artikel 26	11
Hoe maken wij Israël jaloers?	13
Organisatienieuws	16
Overlijdensberichten	16

De hand op het offer

“En hij zal zijn hand op het hoofd van het brandoffer leggen...”,

Leviticus 1:4a

Een meditatie uit het boek Leviticus, is dat nu wel nodig? Al die offers zijn toch voorbij? En Levieten hebben we ook niet meer. Wat moeten we er mee? We zullen zien...

Kijk, daar komt juist een Israëliet aan. Daar loopt die man (het kan ook een vrouw zijn) met een prachtig stierkalf aan een touw naar de tabernakel. Het is een beste stier. Er mankeert niets aan.

Die man spreekt met de priesters. Hij vertelt wat hij komt doen. Hij legt zijn hand op de kop van dat dier. Het wordt geslacht, in stukken gedeeld, op het altaar gelegd en in brand gestoken. Geheel vrijwillig laat deze Israëliet een paar honderd euro in vlammen opgaan.

Waarom doet hij dat? Omdat God hem roept. En omdat hij weet: zo kan ik verzoening vinden voor mijn zonden. En dan ook nog als tweede: zo mag ik ook mijn leven meer aan God wijden. Het brandoffer heeft namelijk twee betekenissen. Het is allereerst tot verzoening van de schuld. Dat lezen we aan het slot van vers 4. Door de bloedstorting is er vergeving. En het is ook om je aan de Heere toe te wijden. Daarom wordt het dier helemaal verbrand.

En nu brengen wij zulke brandoffers dus niet meer. Maar wij mogen wel Christus belijden als ons Brandoffer. Christus is het Lam, dat de Heere voor Zich ten Brandoffer voorzag. Hij gaf Zichzelf totaal, als verzoening voor de zonden. Hij is geheel geofferd op het vloekhout van Golgotha. En de Heere Jezus heeft Zich op die manier ook helemaal toegewijd aan God Zijn Vader.

Degene, die het offerdier brengt, legt zijn hand op de kop van dat dier. “Legt” is nog

te zwak uitgedrukt. Het betekent zoveel als “drukken op, naar beneden drukken”. Dat gebeurt met kracht. Dat is een uiting van het geloof in de Heere. Laat ik het maar nieuwtestamentisch zeggen:

*‘k Zal mijn hand op Jezus leggen,
‘amen’ op Zijn offer zeggen.*

Bij deze ‘handoplegging’ gaat het om identificatie. De offeraar wordt a.h.w. één geheel met dat offerdier. Dit symboliseert de overdracht van de schuld van de offeraar. Het dier sterft plaatsvervangend voor hem. Het bloed/het leven van die stier wordt gegeven in plaats van de offeraar. Om te verlossen van zonde en schuld.

En tegelijk blijft het ook om toewijding gaan. D.w.z. door met zijn hand op de kop van dat dier te drukken, geeft de offeraar zichzelf helemaal over aan de dienst aan God.

En wij?

Ook wij moeten onze zonden belijden. Eens en telkens opnieuw; daar kom je nooit mee klaar. Telkens tegen de Heere Jezus zeggen: U bent aan het kruis gestorven, maar ik heb zelf de dood verdiend. En weet het goed: Er kunnen vele handen op Jezus gelegd worden. Er is ruimte genoeg. Hij zal niet zeggen: Het spijt me, er is voor uw hand geen plaats meer. Zijn offer is algenoegzaam.

En dan komt het vanuit die verzoening door Hem ook aan op de toewijding aan de Heere.

*Neem mijn leven, laat het Heer’,
Toegewijd zijn aan Uw eer.*

Dat is het leven in de dankbaarheid. Uw leven?

Ds. T. VAN BRUGGEN

Nehemia 13

Terwijl Nehemia weer bij koning Arthasasta verblijft, treedt er in Jeruzalem verval op. Nehemia keert terug naar Jeruzalem en neemt dan allerlei maatregelen om aan de misstanden een einde te maken. In tempel en samenleving moet gehandeld worden overeenkomstig Gods heilzame geboden en inzettingen.

Vers 1-14:

Opnieuw reformatie nodig

Nadat hij met toestemming van koning Arthasasta twaalf jaar (vergelijk Neh. 2 : 1 met Neh. 13 : 6) in Juda als landvoogd werkzaam is geweest, keert Nehemia weer terug naar het Perzische hof. Tijdens zijn afwezigheid treedt in korte tijd in Jeruzalem verval op. De gunstige situatie, zoals in hoofdstuk 12 is beschreven, houdt geen stand. Nehemia komt een en ander aan de weet, zeer waarschijnlijk omdat zijn medestanders in Juda hem daarover hebben geïnformeerd. Met verlof van de koning (vs. 6) keert Nehemia terug in Jeruzalem en stelt hij er orde op zaken.

Te dien dage (vs. 1) wordt tijdens een volksvergadering gelezen uit het wetboek. Waarschijnlijk gebeurde dit nadat Nehemia is teruggekeerd, omdat het gelezen gedeelte heel toepasselijk is voor de situatie op dat moment. Gelezen wordt namelijk het gedeelte uit de Wet (Thora) waar staat dat géén Ammoniet en géén Moabiet in de vergadering des HEEREN mocht komen (zie Deut. 23 : 3-5). De reden daarvan wordt in vers 2 aangegeven: ze hadden destijds de kinderen Israëls tijdens hun reis door de woestijn niet van water en brood voorzien. Verder hadden ze Bileam ingehuurd om het volk Israël te vervloeken (maar God had Bileam het volk juist laten zegenen). Na het horen van de Wet worden allen die behoren tot heidense volkeren van Israël afgescheiden.

Tijdens de afwezigheid van Nehemia had Eljasib, de priester (hier: de hogepriester), in de tempel een kamer laten inrichten voor Tobia, met wie hij bevriend of aan wie hij verzwagerd was. Deze Tobia is een Ammoniet en mag dus helemaal niet in de tempel komen. Verder is Tobia – zoals al is gebleken (zie Neh. 6 : 1, 14, 17, 19 en Neh. 13 : 28) een vijand van Gods volk. Kortom: de vijand binnen de poort en dat met medewerking van de hogepriester! Van een aantal voorraadkamers (bestemd voor de opslag van het spijsoffer, de wierook, de vaten en de tienden van koren, most en olie) was één grote woonkamer gemaakt. Op deze wijze werden ook de Levieten en de priesters gedupeerd, voor wie de voorraden bestemd waren (volgens de bepalingen van Numeri 24).

Bij zijn terugkeer treedt Nehemia onmiddellijk op. Het is een groot kwaad in zijn ogen, dat Tobia in de tempel een woning heeft. Eigenhandig gooit Nehemia de huisraad uit de kamer van Tobia (vs. 8) (Dit doet denken aan de geschiedenis van de tempelreiniging door de Heere Jezus Christus, zie Matth. 21 : 12-13). Vervolgens geeft hij opdracht aan de priesters om de kamers te reinigen. De kamers moeten weer als voorraadkamers dienst doen. Kortom: eerst wordt de zonde aan de kaak gesteld en uitgebannen. Vervolgens komt er een innerlijke reiniging. Ten slotte wordt volgens de bepaling van Gods Woord gehandeld. Dit is in kort bestek de gang van zaken bij een reformatie (hervorming): het Woord van God krijgt de overhand. Voortgaande reformatie is nodig voor kerk, maatschappij en persoonlijk leven! Wat het laatste betreft geeft Matthew Henry een prachtige toepassing van deze passage uit Gods Woord: "En als door berouw en bekering de zonde is uitgeworpen uit het hart, laat dan het bloed van Christus door het geloof er op worden toegepast, en laat het daarna voorzien worden van de genade van Gods Geest voor ieder goed werk."

Nehemia krijgt ook te horen dat het volk nalatig is geweest in het zorgen voor het levensonderhoud van de Levieten. De Levieten en de zangers deden hun werk in de tempel niet meer en waren vertrokken naar hun akkers om zelf te voorzien in hun levensonderhoud. De overheden in Juda zijn hiervoor verantwoordelijk; zij hadden moeten toezien op de naleving van de eerder genomen maatregelen (zie Neh. 12 : 47). Nehemia roept hen dan ook ter verantwoording. Vervolgens roept hij de Levieten en de zangers terug naar Jeruzalem. Hij herstelt hen in hun stand, d.w.z. hij zorgt ervoor dat ze hun ambtswerk in de tempel weer verrichten. Nehemia zorgt er ook voor dat de Levieten en de zangers onderhouden worden; de tienden worden weer gebracht. Hij stelt diverse schatmeesters aan (vs. 13). Hun namen worden genoemd. Tevens wordt vermeld dat het gaat om betrouwbare mannen; het zijn mannen die hebben bewezen getrouw te zijn in het verrichten van hun werkzaamheden (vgl. 1 Tim. 3 : 13). Nehemia laat de zaken beslist niet op hun beloop. Hij is een krachtig bestuurder, die de daad bij het woord voegt. Nehemia is niet alleen een man die van aanpakken weet, maar ook een man van het gebed: "Gedenk mijner, mijn God, (...)" (vs. 14). Al eerder kwamen we deze woorden tegen (Neh. 5 : 19). In dit laatste hoofdstuk komen ze nog enkele keren voor (vs. 22 en vs. 31). Zoals we eerder zagen is het beslist géén hoogmoedig gebed. Nehemia mag weten dat zijn God de arbeid in Zijn dienst uit genade zal belonen.

Vers 15-22:

Gedenkt de sabbatdag!

De volgende misstand waarmee Nehemia te maken krijgt is de ontheiliging van de sabbat: persen (wijnpersen, olijfpersen) worden getreden, allerlei goederen worden vervoerd en in Jeruzalem gebracht, etenswaren worden verkocht (vs. 15). Tyriërs (uit de stad Tyrus, bekend om hun werk als handelaren) brengen hun producten (o.a. vis) de stad in en verkopen ze "aan de kinderen van Juda en te Jeruzalem" (vs. 16).

Opnieuw treedt Nehemia krachtadig op. Zoals eerder roept hij de leidinggevers ("de edelen van Juda") ter verantwoording. De sabbat wordt ontheiligd en dat is "een boos

ding" (een kwalijke want zondige zaak), want het gaat in tegen Gods gebod (zie Exod. 20 : 8 en Lev. 19 : 30). Waarom laten ze dit toe? (vs. 17) Nehemia wijst erop dat de ontheiliging van de sabbat door de voorouders ("uw vaders") ertoe geleid heeft dat God Zijn volk met de ballingschap heeft gestraft. Kortom: jullie roepen Gods toorn ("hittige gramschap") op over deze zonde (vs. 18).

Daarna neemt Nehemia zijn maatregelen. Hij geeft bevel dat de poorten van Jeruzalem bij zonsondergang op de avond vóór het intreden van de sabbat worden gesloten. De poorten mogen pas op de morgen na de sabbat worden geopend. Nehemia laat zijn "jongens" (= mannen van zijn eigen lijfwacht) de poorten bewaken, zodat er geen goederen op de sabbat binnen de stad kunnen worden gebracht (vs. 19). Als blijkt dat de handelaren ("de kramers en de verkopers") net buiten de stad overnachten (vs. 20), vraagt hij hun waarom ze dat doen en gebiedt hij hen onder dreiging van straf te vertrekken. Dat helpt, want ze blijven voortaan op de sabbat weg (vs. 21). Als laatste maatregel om de sabbat te heiligen geeft Nehemia aan de Levieten het bevel om zich te reinigen en ook de stadspoorten – dus niet alleen de poorten van de tempel (dat was en bleef hun taak) - te bewaken (vs. 22).

Vers 23-30:

Gemengde huwelijken verboden

Joodse mannen hebben vrouwen uit de Filistijnse stad Asdod en uit de landen Ammon en Moab "bij zich doen wonen" (vs. 23) d.w.z. zijn met die vrouwen getrouwd (dit ondanks de gedane belofte, zie Neh. 10 : 30). Het gevolg van die gemengde huwelijken is dat de helft van de kinderen (zie Kanttekening S.V.) Asdodisch (of de taal van de Ammonieten en de Moabieten) spreken en "geen Joods" (dat is: geen Hebreeuws) (vs. 24). Omdat die kinderen het Hebreeuws niet of nauwelijks beheersen, vervreemden ze van de taal van Gods verbondsvolk, de taal ook van Gods Woord! Veel Joodse kinderen "leren een verbasterde taal met een verbasterde religie" (zie Kanttekening S.V.).

Ook tegen dit kwaad treedt Nehemia krachtig op. Hij spreekt bestraffende woorden tot de Joodse mannen, die zo'n gemengd huwelijk zijn aangegaan. Hij vloekt hen, d.w.z. hij ver-

klaart dat ze door hun handelen Gods vloek op zich laden. Nehemia geeft sommige mannen slaag en trekt zelfs haar uit hun hoofd. Verder doet hij hen zweren dat zij hun dochters niet zullen uithuwelijken aan niet-Joodse mannen en voor hun zonen of voor zichzelf (voortaan) geen vreemde vrouwen zullen nemen (vs. 25). Nehemia illustreert zijn woorden met het voorbeeld van koning Salomo. Hij was weliswaar een wijze koning en Gods beminde, maar door zijn huwelijken met vreemde vrouwen verviel hij tot de zonde (vs. 26). Ze moeten toch wel begrijpen dat Nehemia dit grote kwaad van de gemengde huwelijken met alle gevolgen van dien beslist niet kan tolereren (vs. 27).

Zelfs in de hogepriesterlijke familie blijkt een gemengd huwelijk voor te komen, want een kleinzoon van hogepriester Eljasib is getrouwd met een dochter van Sanballat, de Horoniet. Deze priester is dus een schoonzoon van een vijand van de Joden. Deze priester ontheiligt het ambt. Nehemia kan dit niet dulden en jaagt hem weg (vs. 28). Als hij dit gedaan heeft, legt hij deze moeilijke zaak verder bidtend in Gods hand (vs. 29). Na zijn zuiverend optreden draagt Nehemia opnieuw zorg voor de eredienst door het dienstwerk van de

priesters en de Levieten voortgang te doen vinden (vs. 30) en door ervoor te zorgen dat het houtoffer en de eerstelingen weer worden gebracht (vs. 31a) (zie ook Neh. 10 : 34).

Vers 31b:

Bidden zonder ophouden

Dit hoofdstuk en daarmee het bijbelboek sluit af met het inmiddels bekende gebed van Nehemia: "Gedenk mijner, mijn God, ten goede." De betekenis van deze woorden kwam al aan de orde. We hebben Nehemia leren kennen als een begenadigd leider en organisator, een man die in godsdienstige en ook in maatschappelijke aangelegenheden zich baseerde op Gods Woord en Wet. Kortom: een echte bouwer. En tegelijk ook een bidder. Het naar hem genoemde bijbelboek laat van het eerste tot en met het laatste hoofdstuk zien dat hij het van God verwachtte. Hij had God nodig. In zijn persoonlijk leven en in zijn werk. Alleen dankzij zijn God mocht hij tot zegen zijn!

Zingen: Ps. 25 : 2, 5 en 7; Ps. 26 : 3 en 8; Ps. 69 : 4; Ps. 92 : 1 en 7; Ps. 93 : 4; Ps. 134 : 1, 2 en 3; Morgenzang (Gezang 9) : 3, 4, 5 en 6.

Gespreksvragen:

1. Waarom moest Nehemia zuiverend optreden? Waarom is voortgaande reformatie ook in onze tijd en in ons persoonlijk leven nodig?
2. Welke maatregelen nam Nehemia om de sabbat te heiligen? In ons land staat de rustdag geweldig onder druk (werken op zondag, koopzondagen). Hoe houden we de rustdag in ere en wat betekent deze dag voor ons? (zie o.a. Heid. Cat. Zondag 38)
3. Uit Nehemia 13 blijkt dat velen de taal van het verbond niet meer kunnen spreken en verstaan. Is dat ook niet de werkelijkheid van vandaag? Hoe bevorderen wij dat de taal van de Bijbel wordt gesproken en verstaan?
4. Nehemia trad op tegen de ontheiliging van het ambt. Hoe wordt het ambt ontheiligd? En hoe wordt het ambt juist geheiligd? Waarom is dat laatste belangrijk?
5. Wat heeft het lezen en onderzoeken van het bijbelboek Nehemia voor u betekend?

Bijbelstudies Oude Testament

Mij is gevraagd om met het oog op het winterseizoen 2008/2009 tien bijbelstudies te schrijven over een bijbelboek uit het O.T. dat in de Hervormde Vaan nog niet behandeld is. Ik heb gekozen voor 2 Koningen. Omdat dit bijbelboek te groot is voor behandeling in één seizoen, beperk ik me tot de gedeelten over de profeet Elisa. Ik hoop dat de bijbelstudies ons mogen helpen om de Heere beter te leren kennen. Die de allerhoogste Profeet is en om ons te leren profetisch van Hem te getuigen. Bij deze geef ik de te behandelen bijbelgedeelten door, zodat u in de gelegenheid bent uw voorbereidingen te treffen.

Augustus: 1 Kon. 19 : 19-21 en 2 Kon. 2 : 1-14; september: 2 Kon. 2 : 15-25; oktober: 2 Kon. 3 : 1-27; november: 2 Kon. 4 : 1-8; december: 2 Kon. 4 : 9-37; januari: 2 Kon. 4 : 38-44; februari: 2 Kon. 5 : 1-27; maart: 2 Kon. 6 : 1-23; april/mei: 2 Kon. 7 : 1-20 en juni/juli: 2 Kon. 13 : 14-21.

Ds. J.H. Lammers

Bijbelstudie N.T.

Tiende Bijbelstudie over gedeelten uit het Evangelie van Lukas

Zacheüs Lukas 19 : 1–10

Ds. J.J. VERHAAR

Het slot van de reis naar Jeruzalem

De Heere Jezus is aan het eind gekomen van Zijn laatste reis naar Jeruzalem. Dat weten de discipelen niet; dat weet Hijzelf wél. Het wordt wel een triomftocht; zo zagen we aan het begin van de vorige studie. Zij het van geheel eigen soort. Van deze triomftocht wordt de gang door Jericho en de ontmoeting met Zacheüs het hoogtepunt. Eindpunt en hoogtepunt. Waarom een triomftocht? Omdat de gang van de Heere Jezus de Koninklijke gang van het Evangelie is. Waarom hoogtepunt? Omdat er nu niet sprake is van een *gelijkenis* over de “rechtvaardiging van de goddeloze”, maar een *voorbeeld* ervan. De Heere Jezus maakt in de ontmoeting met Zacheüs duidelijk wat het Evangelie is en *voor wie* het is. Het Evangelie is *rechtvaardiging* en het geldt *de goddeloze*. Natuurlijk zal ieder die niet goddeloos is en wel vroom, zich er aan ergeren. De ergernis is de begeleidende schaduw van het Evangelie. Waarom ook eindpunt van de gang naar Jeruzalem? Omdat de Heiland, wanneer Hij Jericho verlaat, aan een andere tocht begint. Dan is Jeruzalem bereikt. Dan worden er voor een tijd geen zondaren meer toegebracht. Dan wordt de bovengenoemde gerechtigheid aangebracht en voleindigd.

Een leven zónder de Heere Jezus

Het verhaal van de ontmoeting met Zacheüs wordt de perfecte illustratie van de gelijkenis van “de farizeeër en de tollenaar”, die een poos tevoren door de Heiland is verteld. Want Zacheüs is namelijk een tollenaar. Een Jood die als belastinginner fungeert voor de bezettende macht; de Romeinen. En die zichzelf verrijkt ten koste van zijn land- en geloofsgenoten. Natuurlijk is het ‘t systeem van belas-

tinginning dat deze frauduleuze praktijken in de hand werkt. Men moet als tollenaar wel heel sterk in z’n schoenen staan wil men niet voor de verleiding bezwijken om onevenredig veel méér te vragen van het volk dan er afgedragen behoeft te worden aan de Romeinse overheid. Overigens is de prijs hoog. Het betekent immers een geïsoleerd leven naast de volksgenoten. Ze mijden Zacheüs natuurlijk angstvallig, om niet in zijn klauwen te vallen, maar ook uit pure verachting. Zacheüs valt in een zonde waarvan hij betrekkelijk “gemakkelijk” te redden is, maar alle volksgenoten worden door Zacheüs in de verleiding gebracht van een zonde waaruit men heel “moeilijk” gered kan worden: de trots van het farizeïsme. Hoe verward is de kluwen van de zonde, dat is een hoofdeigenschap van de zonde: het verstrengeld en verward zijn in en door elkaar van alle zonden van de mensen. Concreet betekent dat mijden van Zacheüs, dat hij een zeer eenzaam leven leidt. Ja hij heeft natuurlijk wel vrienden. Maar dat zijn dan vaak mensen die van het zelfde soort zijn als hij, óf die uit zijn op zijn geld. Broederschap in het kwaad of vriendschappen die de naam niet waardig zijn. Een ander voorbeeld van de verstrengeling van het kwaad. Is Zacheüs zich van deze dingen bewust? Lijdt hij er echt onder? Dat hangt er helemaal van af. Dat hangt af van de vraag hoe diep hij in het kwaad steekt. In hoeverre is zijn geweten de mond gesnoerd en dichtgeschroeid? Of afgevlakt. Zijn eenzaamheid betekent, dat er geen mensen overgebleven zijn die eerlijk met om gaan en hem op een eerlijke manier de spiegel kunnen voorhouden. Dat is het erge en het fnuikende van de verstrengeling van de zonde; dat er nergens eerlijkheid meer is; in geen enkele verhouding. En dat men zich allemaal aan elkaar spiegelt en dat men zich

dan toch zacht spiegelt. Alleen! We spraken over “gemakkelijk” en “moeilijk” te behandelen zonden; je moet er rekening mee houden dat bij een ordinaire zondaar als Zacheüs het geweten vlak onder de oppervlakte zit. Veel gemakkelijker aan te spreken dan bij zondaren die ingewikkelder in elkaar steken. Zacheüs heeft straks maar een klein tikje van de Heere Jezus nodig om te worden overtuigd van zonde en zó het Koninkrijk Gods te kunnen worden binnen geloodst.

Soms zeggen mensen dat je van de toestand van Zacheüs, van een “zondaar”, niets mag zeggen, omdat dit allemaal speculatie zou zijn. Echt onzin! Laten we maar veel nadenken over wat het is: een leven zonder God en zonder de Heiland. Als we de verstrengeling en de diepte van de zonde maar op het spoor komen. En dan niet in het leven van een ander, maar in dat van mijzelf.

De ontmoeting met de Heere Jezus

En daar komt de Heiland door Jericho. En Heiland is Hij. Want Hij is immers op weg naar Jeruzalem om het grote offer van Zijn leven te brengen. En “en passant” geneest en redt Hij mensen; zo hebben we al menigmaal geconstateerd. En Hij doet dat ook op deze laatste reis. Hij doet het om eeuwige voorbeelden van het reddend Evangelie te stellen. En wanneer Hij, door Jericho trekkend, weet van de man die inmiddels in een boom geklommen is, dan is dat een weten met eeuwigheidsachtergrond. Het is het weten van de eeuwige en onuitblusbare liefde.

Ja Zacheüs is in een wilde vijgeboom geklommen. Dat is bij deze boom heel gemakkelijk. En het is nu nodig om iets van Jezus op te vangen. Om zijn waardigheid bekommert Zacheüs zich even niet. Óf hij is die toch al lang kwijt, óf er is zó’n sterk verlangen in zijn hart dat hij het er voor over heeft. Ja het begint vaak op een ongelooflijk eenvoudige manier; de ontmoeting met de Heere Jezus. Wat gezegd is over de diepte van de zondetoestand van zowel Zacheüs als de andere mensen blijft staan; maar het verlangen om Jezus te zien kan heel eenvoudig en puur zijn. Het is een wonder dat de Heere Jezus met Zijn Geest dit kan bereiken bij mensen: het eenvoudige en pure verlangen om “Hem te zien”. Dáár moet je inderdaad niet over speculeren. Het

niet mooier maken dan het is; het is in zichzelf al mooi genoeg; het is een wonder. Het komt ook niet uit Zacheüs zelf voort; het komt uit God; uit de Heiland Zélf. Overigens zijn dit dingen die nog steeds en voortdurend gebeuren. Dat mensen in de verwarde toestand van de zonde het verlangen ontvangen om Jezus te zien. En het is de Hemel zelf die dan de ontmoeting arrangeert. Want zeg nou zelf: de Heiland die nu één keer en voor de laatste keer door Jericho trekt (en je bent er zó doorheen) en Zacheüs die gelegenheid vindt om langs de weg een list te verzinnen om een glimp van Jezus op te vangen. Er bestaan echt geen toevalligheden in het Koninkrijk van God. Geen enkele.

De Heiland kijkt omhoog. En ziet Zacheüs. Een kort bevel: *“Zacheüs, kom snel naar beneden, want heden moet Ik in uw huis verblijven”*. Opnieuw gaat de Heiland iets doen, wat zoveel ergenis wekt bij mensen met dieper zonden dan Zacheüs: Hij gaat gemeenschap hebben met “tollenaren en zondaren”. Tafelgemeenschap; meteen de diepste die er is. Die ene opdracht wordt door Zacheüs onmiddellijk begrepen. Dat komt omdat de Heere (met een ouderwetse uitdrukking) “alles mee brengt”. Want de Heere gaat inderdaad alles leggen in deze éne ontmoeting. Zo ligt er in deze opdracht een eeuwige liefde omdat ze daaruit ook voort komt. Zacheüs kan ook niet anders dan aan deze opdracht gehoor geven. Zie de man naast Jezus lopen naar zijn huis. Het is niet te bevatten hoe er ineens een ontdekt geweten kan zijn (want dat wordt ontdekt in een ontmoeting met de Heiland) en tegelijkertijd een verlangen om de Heiland te ontmoeten. Het is niet te bevatten hoe de ontdekking van de zonde, en de uitbranding, en de vergeving en heling ervan, zo in enkele ogenblikken kan gebeuren. Wie hier een systeem van maakt, zit wel vér bezijden de werkelijkheid en de diepte van zo’n gebeuren. Want dit gebeuren is alleen te verklaren vanuit de Heiland Zélf en het onttrekt zich aan elk systeem. De Heiland zal het straks Zélf noemen: “zoeken en zalig maken”, zoeken en redden. Het woord dat gebruikt wordt om de toestand van Zacheüs te omschrijven is “blijdschap”. Pure, prille, onverwachte, onverdiende blijdschap. “Dat deze Jezus bereid is om *mij* te ontmoeten. *Mij*, die altijd (terecht?!) gemeden wordt, *mij*, in mijn zonde en schuld, *mij*, in mijn ver-

lorenheid, *mij*, in een toestand die totaal niet past bij Jezus." Maar over dit laatste denkt de Heere Jezus Zelf heel anders! Een zoon van Abraham is deze Zacheüs (vers 9). En deze zonen zullen niet stelen en vol van begeerte zijn. En ze zullen ook niet eenzaam zijn. En wat deze onmogelijk te volbrengen geboden eisen gaat Jezus werkelijkheid maken in het leven van Zacheüs.

Een leven mét de Heere Jezus

De Heiland scoort niet met Zijn toenadering tot Zacheüs. Allen die het horen en zien slaan aan het morren. Redding en zaligheid verblinden de ogen en verharden de harten bij degenen die geen redding nodig denken te hebben. Dát is het punt. Men heeft zich zacht gespiegeld aan Zacheüs en ze hebben hem als verloren beschouwd. Maar de Heere keert de zaken om en Zacheüs is zalig en zij zijn zelf verloren. De Heere laat zich heus door de zwartkijkers niet weerhouden om toch bij Zacheüs binnen te gaan. 't Zal wel een mooi huis geweest zijn. Je zou het ook nog eens een keer kunnen beschouwen als gebrek aan solidariteit met de armen bij Jezus. Er is Hem vaak van alles en nog wat verweten. Toen Hij Zelf op aarde was en later ook in de loop der eeuwen. Wanneer het hart niet open gaat voor het Evangelie van de rechtvaardiging, dan gaat men schelden op de Rechtvaardige. Het erge is, dat dit nu al de zoveelste keer is dat er deze reactie komt. Er is aan het *eind* van Jezus rondgang door Israël nog weinig veranderd bij het gros van de mensen. Het staat in schrille tegenstelling tot de verandering die er zo plotseling bij Zacheüs plaatsgrijpt.

Zacheüs

Een intense blijdschap is er in het hart van Zacheüs. Tijdens of ná de maaltijd staat hij op om een verklaring af te leggen. Dat is natuurlijk een geloofsbelijdenis. Zacheüs gaat het bewijs worden dat geloof in Jezus een complete wedergeboorte inhoudt. *"De helft van mijn goederen geef ik aan de armen, en als ik iemand iets heb afgeperst, geef ik dat vierdubbel terug."* Zacheüs' reactie is een uiting van oprechte bekering en intense dankbaarheid naar de Heere Jezus toe. De liefdegave is overvloedig. Twintig procent van iemands bezit of inkomen geven is normaal volgens de rabbi's. Zacheüs gaat vijftig geven. Ook de compensa-

tie van degenen die door Zacheüs zijn benadeeld of beroofd is ruim. Normaal is om het gestolene terug te geven plus twintig procent er bovenop. Maakt samen honderd en twintig procent. Zacheüs geeft vierhonderd procent! Dat kan de Heiland dan toch maar! Van een man vol van bedrog en begeerte maken een man, die eerlijk wordt tot op het bot en zich helemaal overgeeft aan de dienst van de Heere met alles wat hij heeft.

"Ook deze is een zoon van Abraham", zo luidt het commentaar van de Heiland. Er zit nog een uitnodiging in naar de mensen die buiten lopen te mopperen. Door niet te ontkennen dat zij kinderen van Abraham zijn. Maar ze zijn wel erg van het geloof van vader Abraham vervreemd. Terwijl Zacheüs er in één klap midden in staat. En dan volgt nog de slotverklaring van de Heiland; de verklaring van heel zijn doen in de achterliggende jaren, tot op deze dag in zijn ontmoeting met Zacheüs: *zoeken en zaligmaken*, dat is het waarvoor Ik gekomen ben en waarmee Ik Mij bezig heb gehouden. En wel het *verlorene*.

Gespreksvragen:

1. Wij spreken vaak over de kern van het Evangelie zijnde de rechtvaardiging van de goddeloze. Is dat ook werkelijk de kern voor ons?
2. Hoe leren wij het af om te spreken over de zonde als een farizeeër?
3. Welke dingen in de ontmoeting van de Heiland met Zacheüs zijn specifiek voor deze ontmoeting en welke keren altijd terug in iedere ontmoeting van de Heiland?
4. Wanneer de Heere ons heeft zalig gemaakt; waarin komt dat bij ons naar buiten?

Van de voorzitter...

DS. W. WESTLAND

Bijbelstudies

In dit nummer worden de Bijbelstudies uit Nehemia en Lucas weer afgerond. We willen ds. T. van Bruggen en ds. J.J. Verhaar hartelijk bedanken voor hun inzet. We hebben er dankbaar gebruik van gemaakt, en we hopen, dat het onderzoek van Gods Woord tot zegen mocht zijn voor onze mannen.

Met het augustus-nummer begint weer een nieuwe serie. Uit het Oude Testament gaat ds. J.H. Lammers met ons nadenken over de profeet Elisa. Zonder het van elkaar te weten, zal ook onze Hervormde Vrouwenbond deze winter met Elisa bezig zijn. Dat zal de gesprekken thuis, als man en vrouw zeker stimuleren. Uit het Nieuwe Testament wil ds. J.C. Schuurman met ons de Efeze-brief bestuderen. We wensen beide scribenten het licht en de leiding van de Heilige Geest!

Zomer 2008

Dit nummer van de Hervormde Vaan is voor juni en juli: de zomer-periode. Het verenigingswerk ligt dan stil, en er is tijd voor an-

dere dingen. Wellicht is er nu gelegenheid om een oude vriend van de mannenvereniging eens op te zoeken. Dat zal zeker op prijs gesteld worden. En laat het gesprek dan zo zijn, dat we elkaar zullen bemoedigen vanuit Gods Woord.

De zomer geeft ook meer tijd om een boek ter hand te nemen. Wij leven in een tijd, dat de mensen erg vluchtig zijn. Even een blik in de krant, even wat aanklikken op uw computer. Ik gun u de rust en de concentratie om een boek te lezen. Om uw kennis van de Bijbel of de kerkgeschiedenis te verrijken. En tot verdieping van uw geloofsleven.

Een goede zomer-periode toegewenst.

Tenslotte

Een hartelijke groet, mede namens de andere bestuursleden.

Opmerkelijk

Voor u gelezen

Het smalle plankje

Wie de *Christenreis* van Bunyan leest, wordt telkens weer getroffen door de rake manier, waarop hij de ervaring van het geloof weet uit te beelden.

Eens was christen aangekomen op een moeilijk gedeelte van de weg. Zuchtend strompelde hij verder tot hij een beter pad zag, parallel aan de weg, die hij liep. Hij

DR. J. BROEKHUIS

moest even een smal plankje over, dan kwam je op de “weide der bekoring”, en daarna lag een mooie, vlakke weg voor hem open. Het kon niet missen, deze weg ging ook naar de hemelstad! Helaas was het maar schijn: de weg begon onmerkbaar af te buigen en christen komt terecht op het gebied van reus Wanhoop, die hem gevangen neemt en opsluit in zijn kasteel Twijfel.

Even een smal plankje over...en je raakt de richting naar God kwijt.

Dit is de zonde, waarin wij christenen telkens weer vallen.

Het zou in onze tijd wel eens het “gevoel” kunnen zijn. Het viert hoogtij in samenkomsten, waarin alle problemen worden weggevuifd door halleluja- roepende voorgangers. Iemand schreef:

“Zoiets kunnen we ‘een ervaring’ noemen. Maar of dit de gezondste manier is om God te

belevan? Na zo’n emotionele uitbarsting kan een mens terugvallen in een leegte, waarin er van al die ontroeringen niets overblijft. Een zaal vol gevoelsmensen kan gemakkelijk opgewonden en zelfs hysterisch worden. Als de muziek dan ook nog steeds luider meeslepend gaat spelen, terwijl allen ritmisch in de handen klappen, is al gauw het hek van de dam. “God is hier, voelt u het?”.

Deze woorden doen denken aan het smalle plankje van Bunyan.

Een geloofservaring is iets anders dan een gevoelservaring. Het gevoel blijft er niet buiten, maar het draagt de ervaring niet. Een geloofservaring is verankerd in wat wij niet zien en voelen. Is dat niet de geloofsgang van een christen, die al zijn vertrouwen mag stellen op God, die Jezus opwekte uit de doden?

Daarom hoeft een omgang met God niet op en neer te gaan met de barometer van onze stemmingen.

Wat een troost!

De voorbede van Christus

Ned. Geloofsbelijdenis, artikel 26 Ds. W. WESTLAND

De grote Hogepriester

In de voorgaande artikelen heeft onze Geloofsbelijdenis reeds uitvoerig gesproken over het middelaarswerk van Christus. En dan wordt Hij in artikel 21 de grote Hogepriester genoemd, die ver boven alle hogepriesters van het Oude Testament uitsteekt. Want Hij gaf Zijn eigen bloed. Het offer aan het kruis is tot een volkomen verzoening. Daar hoeven nooit meer andere offers aan toegevoegd te worden.

Maar nu komt er in artikel 26 nog een ander aspect van het hogepriesterschap aan de orde. Want op de grote Verzoendag ging de hogepriester in het Heilige der Heilige. Achter het voorhangsel. En dan bad hij daar voor het volk. Nadat hij het bloed gesprenkeld had op het verzoendeksel. De hogepriester bad om vergeving en verzoening van hun zonden.

Zo is de Heere Jezus binnen gegaan in het hemels heiligdom. Nadat Hij aan het kruis Zijn offer gebracht had, vaart Hij op naar de hemel. Mag Hij naderen voor de troon van Zijn Vader. Als het Hoofd van Zijn kerk. En dan zegt Romeinen 8 : 34 „Die ook ter rechter-

hand Gods is, die ook voor ons bidt!” Hij leeft om voor ons te bidden (Hebr. 7 : 25).

We moeten dat niet verkeerd begrijpen. Het is niet zo, dat aan het offer de voorbede nog moest worden toegevoegd. Alsof er nog iets bij moet. Neen, het offer van Christus aan het kruis is voor eeuwig genoeg. Maar die voorbede is nodig voor ons. Opdat Zijn offer ons ten goede zal komen.

De noodzaak van de voorbede

Artikel 26 geeft direct de noodzaak van Christus’ voorbede aan: Wij geloven, dat wij geen toegang tot God hebben, dan alleen door de enige Middelaar en Voorspraak Jezus Christus.

Geen toegang tot God. Dat is gekomen door onze zonden. Want God is de Heilige en Rechtvaardige; Hij kan met de zonde geen gemeenschap hebben. Daarom een engel met een vlammend zwaard bij de ingang van het paradijs. Daarom het voorhangsel in de tempel. Door onze zonde geen toegang tot God.

Een voorbeeld kan dat duidelijk maken. Stel u voor, dat u zomaar ongevraagd het paleis van onze koningin zou binnen lopen. Dan wordt u binnen de kortste keren bij uw kraag gevat en er uit gezet. Nu, met eerbied gesproken: Bij de allerhoogste Majesteit van God kunnen we ook niet zomaar binnenlopen. We zouden omkomen onder Zijn heilig recht. We zouden verteerd worden door de gloed van zijn Majesteit. Want onze God is een verterend vuur. Daarom, als wij zomaar naderen tot God in het gebed, kan er geen werkelijk contact zijn. Zoals ik lees in Jesaja 59 : 2 Uw ongerechtigheden maken scheiding met de Heere... en uw zonden verbergen Zijn aangezicht dat Hij u niet hoort! Wanneer Gods Heilige Geest u dat persoonlijk laat zien, kan het heel donker worden in uw leven. Hoe moet het nu ooit nog goed komen? Van ons uit geen contact meer met de Heere. Een gesloten hemel. Geen toegang.

Maar nu laat artikel 26 een heerlijk Evangelie horen. God heeft zelf een Middelaar gegeven. Een Voorspraak. Een advocaat, die voor u wil pleiten. Jezus Christus, de Rechtvaardige. Daar is een Heiland in de hemel, die mijn zondige en gebrekkige gebeden wil opnemen in Zijn volmaakt gebed.

En dan zuivert en reinigt Hij mijn gebeden in Zijn gebed. En zo komt mijn gebed dan voor de troon van God. Als het ware helemaal bedekt door het gebed van Christus. En zo kan het verhoord worden. Nooit om mij, maar alleen om Hem.

Ziet u, dat wij de voorbede van Christus nodig hebben. En dat het nodig is te bidden in Zijn Naam. Of zoals wij het onze kinderen leren: om Jezus's wil.

De ruimte in Zijn voorbede

Misschien komt bij u de vraag op: maar zou de Heere Jezus voor mij wel willen pleiten? Hij is zo groot en zo heilig. En wie ben ik: een schuldig mensenkind. Onwaardig in mijzelf. Ik ben het helemaal niet waard, dat Christus voor mij zou pleiten. Daarom, mag ik wel geloven, dat Christus ook voor mij bidt?

Al bij de joden in de tijd van het Nieuwe Testament leefde de gedachte van Gods grootheid en heiligheid. God zou te verheven zijn, dat een mens zomaar tot Hem kon naderen. Daarom kwam bij de joden de gedachte op, dat de engelen in de hemel zouden kun-

nen bemiddelen tussen God en mens. In de Rooms-Katholieke Kerk van de Middeleeuwen heeft die gedachte zich in een andere richting ontwikkeld. Men geloofde wel, dat Christus de Voorspraak bij de Vader wilde zijn. Maar de Heere Jezus zou te hoog en te heilig zijn, om Hem zomaar rechtstreeks aan te roepen. Daar zouden wij te zondig voor zijn. Daarom begon men te bidden tot vrome mensen, heiligen, die reeds gestorven waren. Zij zouden in de hemel kunnen pleiten bij Christus, en Christus zou dan weer kunnen pleiten bij zijn Vader. En men meent in de RKK, dat de heiligen best wat gewicht in de schaal kunnen leggen. Zij hebben immers in hun leven zoveel goede werken gedaan. Als er dan naar zo'n zondaar als ik niet geluisterd kan worden, dan toch zeker wel naar zo'n heilige. En zijn overvloedige goede werken kunnen mij nog ten goede komen. Zo gebeurt het ook vandaag nog, dat Roomse mensen niet rechtstreeks tot Christus bidden, maar de heiligen aanroepen. Vooral Maria, de moeder van de Heere Jezus. Nu dat kom je in de Bijbel al tegen. Bij de bruiloft van Kana (Johannes 2). Als de wijn op is, vertellen ze het aan Maria, en die gaat naar haar Zoon. Hij moet er maar wat aan doen. Maar de Heere Jezus wijst haar duidelijk terug: Vrouw, wat heb Ik met u te doen.

Maria en ook de andere gelovigen uit de Bijbel moesten ook zelf van genade leven. Ze willen dan ook niet aan gebeden worden. Paulus zegt in Lystre: Mannen, waarom doet gij dat, wij zijn ook mensen van gelijke beweging als gij! (Hand. 14 : 15).

Artikel 26 wijst dan ook terecht de voorbede van gestorven heiligen af. Alleen bidden in de naam van Christus. Iets anders is het, wanneer wij hier op aarde elkaar opdragen in het gebed. Want dan leggen we elkaar in de biddende handen van Christus. In die voorbede mogen predikanten en ouderlingen voorop gaan (Jacobus 5). Maar dan moeten we weer oppassen voor een protestantse heiligen-verering. Alsof het gebed van een predikant, een ouderling of een vrome moeder meer gewicht in de schaal zou leggen dan ons eigen gebed. Neen, zo is het niet. We mogen elkaar tot steun zijn in het gebed, maar we moeten het alleen van Christus verwachten.

Maar dan ligt er een rijk Evangelie in artikel 26: Deze Middelaar hoeft ons door Zijn grootheid niet te verschrikken... Want Hij is groot

in zijn genade en liefde. Er is niemand in de wereld, die meer van u houdt. Daarom ligt er een geweldige ruimte in Zijn voorbede. Het kan voor de grootste der zondaren. Daarom Hem niet wantrouwen in ongelooft, maar je toevertrouwen aan Hem. Dan mag je met vrijmoedigheid naderen tot de troon van God (zie Hebrëë 4 : 16). In het vertrouwen, dat de Heere mij zal horen om Christus' wil. En zelfs als ik niet kan bidden in dagen van ziekte, als mij de kracht ontbreekt. Of in dagen, dat de zorgen of het verdriet mij naar de keel grijpen. Dan nog wil Christus voor mij bidden. Ja zelfs in het uur van mijn sterven. En daarom zegt artikel 26: niet een ander zoeken. Zo'n pleitbezorger zult u nergens anders vinden.

De vrucht van Christus' voorbede

Wat is de vrucht van Christus' voorbede. Artikel 26 wijst naar het woord van Christus uit Johannes 14 : 13 „al wat wij de Vader zullen bidden in Zijn Naam, zal ons gegeven worden!" Om Christus' wil verhoort de Heere ons gebed. Hier zet u wellicht een vraagteken. We krijgen toch niet alles, wat wij vragen? U weet misschien van onverhoorde gebeden.

Het ging zo heel anders in uw leven, dan u gehoopt had. Maar let er dan op, hoe het er staat. Hier wordt de Vadernaam genoemd. Hij is de hemelse Vader, die veel beter weet, wat Zijn kinderen nodig hebben, dan dat ze het zelf zouden weten. Hij is almachtig wijs en goed. Hij verhoort ons gebed soms heel anders. Maar alle dingen, ook als het misschien heel erg tegen zit in uw leven, moeten voor Gods kinderen toch medewerken ten goede. Hij heeft met alles uw zaligheid op het oog. Maar er zijn ook dingen, waarvan we heel duidelijk weten, dat we het zullen ontvangen, wanneer wij de Vader bidden in de Naam van Christus. Want dan schenkt Hij vergeving van zonden. Dan geeft Hij kracht om tegen de zonde te strijden. Dan geeft Hij uitzicht op de eeuwige zaligheid. Ja, in het gebed wordt een venster geopend naar de toekomst. Naar die dag, dat Gods kinderen de voorbede van Christus niet meer nodig hebben. Dat zal zijn, als de Heere Zijn kinderen thuis haalt. Dan is de zonde voorgoed weggedaan. Dan zijn alle tranen van de ogen afgewist. Dan is alle gebrek vervuld. Dan hebt u de voorbede van Christus niet meer nodig, want dan zal God zijn: alles en in allen.

Gespreksvragen:

1. Waarom hebben wij de voorbede van Christus zo nodig?
2. Wat is het verschil tussen de hogepriesters in het Oude Testament en Christus als de grote Hogepriester?
3. Welke troost ligt er voor ons in, dat Christus de enige Middelaar en Hogepriester is?
4. Waarom wijzen wij de voorbede van gestorven heiligen af?
5. Welke betekenis heeft het gebed voor elkaar? Hoe ver moeten we gaan met onze voorbede? Vergelijk Mattheüs 5 : 44 en Johannes 17 : 9.
6. Wat is het verband van de voorbede van Christus en de voorbede van de Heilige Geest? (Zie Romeinen 8 : 26).

Hoe maken wij Israël jaloers?

Israël bestaat 60 jaar

Om Israël kun je niet heen! De zaligheid is uit de Joden, Joh. 4 : 22.
Paulus worstelt met Israël, vooral in Rom. 9-11. Het is zijn eigen volk, hij klaagt het

niet graag aan. Hij bidt voor hen en werkt onder hen.
Hij weet dat het een ongelovig, ongehoorzaam volk is. Ze hebben Jezus niet gewild

Ds. A.D. GOIJERT

en in zijn dagen nog niet, uitzonderingen bevestigen de regel. Zoals hij zelf, maar dat had ook nog heel wat voeten in de aarde. Daar moest Jezus Zelf aan te pas komen (in Hand. 9).

Toch heeft Paulus zijn volk *niet afgeschreven*, want dat deed God ook niet. *Er is hoop voor Israël*. Omdat God trouw blijft aan Israël, omwille van het verbond. God heeft Zijn volk niet verstoten. Hij houdt het, ondanks alles, vast.

Wel is God *naar de heidenen gegaan*. Maar toch kijkt Hij achterom. Hij ruilt Zijn volk niet voor de heidenen in. Hij is met Zijn Woord naar de heidenen gegaan, met oog op Israël. Hij kan ze niet los laten. Heeft Jezus niet op het kruis gebeden: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat ze doen”.

Hij kan en wil niet van Zijn volk af. Ze zijn uitverkoren. Niet vergeten en nog minder verlaten. Hij is meer dan een moeder en ze staan in Zijn beide handpalmen gegraveerd (Jes. 49 : 14-16).

Hij ging naar de heidenen om Israël jaloers te maken. Heilig jaloers. Israël moet gaan zien wat een rijke schat de Heere aan de heidenen heeft gegeven. Hoe ze tot de God van Abraham, Izak en Jacob gekomen zijn. Hoe ze van genade leven. Dat zij door het bloed van Messias Jezus verlost zijn. *Moet Israël niet verbaasd zijn?* Dat mensen die niet bij God hoorden er nu wel bij horen?!

Driemaal lezen we van: tot jaloersheid verwekken. Rom. 10 : 19, 11 : 11, 14. Ook wel: naijverig, afgunstig maken. In 10 : 19 haalt Paulus Mozes aan in Deut. 32 : 21 en wel uit de Septuaginta vandaar verschil.

In de OT-ische tekst helpt de HEERE vijandige volken en maakt zo Israël jaloers. In Rom. 10 : 19 wordt dit echter in diepere zin opgevat, nl. van de roeping van de heidenen. Heil voor de volken der wereld zal volgens Paulus de Joden naijverig maken.

Dat is Gods bedoeling. Dat woord: jaloers maken, kan en zal in de toekomst een positieve invulling krijgen.

Als in de heiden-christelijke gemeenten het heil in Christus openbaar wordt, dan zal er een heilige en heilzame jaloezie ontstaan, die de Joden tot openheid voor en aanvaarding van het Evangelie zal moeten brengen. De heiden-christenen hebben daartoe de opdracht, evenals Paulus zelf, waarover hij schrijft in 11 : 14.

Hij is tot *heidenapostel* geroepen om zijn eigen vlees, zijn eigen volk, enigszins tot jaloersheid te brengen om er zo enigen te behouden.

Let op dat „enigen”. Hij weet hoe moeilijk dat is. Hij heeft er ervaring mee.

Wij ook? Zijn wij van huis-uit gewillig om Gods Woord aan te nemen? Dat kan alleen door de Heilige Geest.

Als Joodse mensen onwillig en ongelovig zijn, is dat te verstaan. Dat zijn heidenen ook. Heidenen zijn niet-Joden. Om ongelovig te blijven en verloren te gaan behoeft niets te gebeuren, maar om zalig te worden is een wonder nodig.

Of je een Jood of een heiden bent.

Zo is er dus sprake van *indirecte evangelisatie onder Israël*.

Maar wat is daar in de loop van de eeuwen van terecht gekomen, is de vraag. Die vraag kan het best gesteld worden aan de Joden zelf.

Van Joodse zijde is telkens te horen dat de gelovigen uit de heidenwereld er niet in geslaagd zijn om Israël tot jaloersheid te verwekken.

Denk aan de kruistochten, aan Hitler en de zijnen, aan vele vormen van antisemitisme altijd weer.

Zelfs binnen de grote protestantse kerken lijkt tegenwoordig de sympathie voor een groot deel verschoven te zijn in de richting van de Palestijnen. Door toedoen van de kerk wordt zo het zicht op Jezus de Messias vertroebeld.

Daarom is er een diep wantrouwen aangaande de ware christelijke bedoelingen. *De kloof tussen kerk en synagoge is nog wijd en diep*.

Ons past diepe verootmoediging over alles wat in de Naam van Jezus Christus het Joodse volk is aangedaan.

Moeten wij ons dat niet aantrekken?

Het is immers wel Gods opdracht aan ons? Net zo als de zendingsofdracht! Het adres is anders, het doel niet.

Wij hebben veelal nagelaten Israël jaloers te maken. Het tegendeel is vaak bereikt, ze zijn afkerig geworden. Ook hier zijn goede uitzonderingen die al weer de regel bevestigen.

We hebben die roeping. Wat zouden we dus moeten doen en laten om Israël enigszins jaloers te maken? *Hoe* maken we Israël jaloers is de titel van ons onderwerp.

We noemen nu zes elementen van een christelijke houding tegenover het Joodse volk. Tussen twee haakjes: ook binnen het Joodse

volk is veel onderscheid. Ook wat de godsdienst betreft.

1. Liefde voor het Joodse volk

Zij vormen het bewijs van Gods bestaan, van Zijn trouw en geduld door de eeuwen heen. Vanaf Abraham (Gen. 12). Wij hebben veel aan hen te danken. Zij zijn niet uit ons voortgekomen, maar *wij uit hen*. Wij zijn bij hen ingetrokken en broeders van hetzelfde huis geworden. Zie Rom. 11 en Efeze 2 : 13.

Er is dus geen enkele reden voor onze hoogmoed. Dat dienen we elkaar bij te brengen. Taak voor de prediking en catechese. Is die liefde ons bijgebracht? Brengen wij het bij?

2. Gebed voor het Joodse volk

De kerk heeft bidden geleerd. Daar is de voorbede. Niet in de laatste plaats voor Israël. Paulus gaat er in voor, Rom. 10 : 1.

We maken geen verschil tussen gelovige en ongelovige Joden. Wij bidden voor de vrede van Jeruzalem en heel Israël, Ps. 122 : 6. Wij bidden vooral of zij de Vredevorst mogen leren kennen en mijnen, zoals Thomas (een Messiasbelijdende Jood) deed, toen hij zei: „Mijn Heere en mijn God”.

De Heere is de Hoorder der gebeden. Wij mogen Hem wijzen op Zijn verkiezing, verbond, beloften, trouw, genade.

3. Het getuigend gesprek met Israël

We kiezen al lang niet meer voor het woord „zending” wanneer het over Israël gaat. Het woord zending is moeilijk bruikbaar om de benadering van het Joodse volk door de kerk te benoemen.

In 1951 nam de NHK als eerste in de wereld afstand van „de Joden zending”. De KO maakte onderscheid tussen de benadering van het Joodse volk enerzijds en van de andere volken anderzijds.

Er werd toen gekozen voor: het getuigend gesprek met Israël.

Een christen is geroepen ook tegenover een Jood van zijn geloof in Christus *te getuigen*. En een getuigend gesprek kan nooit losstaan van een getuigend leven. Zo'n gesprek draagt Gods beloften. Van Hem mogen we grote dingen verwachten.

Wat moet worden afgewezen is dus vrijblijvendheid, overwaardering van alles wat Joods is, een verloochening van de eigen identiteit als gemeente van Christus.

De Evangelieverkondiging aan Israël kan het

beste worden gedaan door de Joden die reeds de Messias belijden. Zij verdienen onze steun! Joden helpen om Joden te winnen. Zoals via de stichting steun Messiasbelijdende Joden.

4. Respect voor hun kennis van het OT

Laat de kerk niet vergeten dat ze van het Joodse volk weer Hebreeuws heeft geleerd! Calvijn e.a. hebben zich niet geschaamd in de leer te gaan bij de Joodse exegeten. De Joodse kennis van en betrokkenheid op het OT is een gegeven dat dit volk uniek maakt. Dat is van betekenis voor de verkondiging van het Evangelie aan hen.

Er is *een aanknopingspunt*. Er is gemeenschappelijke kennis. We zingen dezelfde Psalmen. Wel zingen we ze anders. We lezen ook anders.

De synagoge leest de OT-ische geschriften met de bril van de Talmud op. (De uitleg van de rabbijnen), de kerk zet de bril van het NT op. Dit maakt groot verschil.

Of Jezus al of niet de beloofde Messias is, is het grote kernpunt in het conflict synagoge-kerk. Toch is het heel boeiend en verrijkend Joden de Schrift te horen uitleggen en helemaal Messiasbelijdende Joden. Wij hebben hen niet alleen wat te vertellen, maar zij ook aan ons!

5. Diaconale hulp aan Israël

Christelijke handreiking aan het Joodse volk is een goede zaak. Mogelijkheden zijn er, om niet alleen met de mond solidair met Israël te zijn, maar ook metterdaad.

Paulus collecteerde in de heiden-christen wereld reeds voor de moedergemeente in Jeruzalem. Een heel oude vorm van diaconaat (1 Kor. 16, Rom. 15 : 26, Hand. 11 : 29).

Via kerken en stichtingen is het mogelijk Israël te helpen. Dit is goed, ook al ontbreekt er een lijn met de verkondiging van het Evangelie. Na veel eeuwen van vijandschap en vervreemding is het goed om barmhartigheid te betonen aan onze oudste broeder.

Het betekent niet dat we alles van Israël goed praten. We moeten verschil blijven maken tussen: land, volk en staat.

6. Oog en hart hebben voor de landbelofte

Iedere bijbellezer wordt getroffen door de centrale plaats die de belofte van het land en de hechte band tussen land en volk in het OT inneemt.

Israël is al bij Abraham „het land dat Ik u wijzen zal”. Daar zou een groot volk wonen. Daar heeft het geschiedenis gemaakt.

Zie Gen. 17 : 7-8, Deut. 1 : 8.

In de Bijbel houdt Israël nooit op het beloofde land te zijn. Het is ook teken en onderpand van de nieuwe hemel en aarde. Het gaat om het verleden, maar ook om de toekomst.

Het land is Zijn geschenk en blijft Zijn eigendom. Hij kan het ook weer nemen. Als Israël Gods geboden en inzettingen niet waarneemt, wordt het land verspeeld. In het NT ligt de nadruk meer op de wereld, de volken en het Koninkrijk van God, toch wordt de landbelofte niet weggedaan.

Tegelijk vergeten we de Palestijnen niet. En vooral de christenen onder hen.

Mogelijk zijn meer dingen te noemen waardoor Israël tot jaloersheid zal worden verwekt. Wie zal het laatste en beslissende woord spreken over Israël? Het is een geheimenis, schreef Paulus.

De toekomst van Israël is Gods eigen geheim en werk. Dat kunnen wij niet doorgronden. Wel schakelt Hij daarbij de kerk in.

Hij schakelt ons in.

Straks is het huis vol. Overal vandaan. Een grote schare. Ook uit Israël zal niemand gemist worden. Geheel Israël zal zalig worden! En geheel de kerk ook, uit Jood en heiden. Zullen wij er ook bij zijn?

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2008

De volgende wijzigingen hebben plaatsgevonden:

1) Bij de M.V. Calvijn te Zoetermeer (blz. 9) hebben de volgende bestuurswijzigingen plaatsgevonden: voorzitter is geworden dhr. H. Koppejan, Beatrixstraat 10, 2712 CK en secretaris is geworden dhr. N. den Hoed, Dorpsstraat 120, 2712 AN.

2) Bij de M.V. te Delft (blz. 8) klopt het adres van de secretaris dhr. W. van der Struif niet; dit moet zijn: Gebenlaan 48 (dus niet Grebbenlaan 48).

3) Bij de M.V. „Timotheüs” te Ridderkerk (blz. 20) moet het adres van de penningmeester J. C. de Deugd zijn: Zeemanstraat 78, 2984 ET.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,

Ds. J. van Dijk, secr.

e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Middagsamenkomst

Uitgaande van de streek Nunspeet van Ned. Herv. Mannenverenigingen op G.G. op D.V. 2 juli 2008 in de Herv. Maranathakerk op 't Loo (Gem. Oldebroek). Aanvang 14.00 uur (vanaf 13.45 uur samenzang). Thema: „Evan-gelie”. Sprekers: Ds. J.C. den Ouden, herv. pred. te Rijs-sen over: „Het Evangelie niet náár de mens” en ds. J. van Dijk te Ede over „Het Evangelie wel vóór de mens”.

Overlijdensberichten

Velen zeggen: Wie zal ons het goede doen zien?
Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns,
o Heere!
Psalm 4 : 7

Op 28 april is onverwachts door de HEERE weggenomen onze trouwe penningmeester

ELBERT VAN BEEK

op de leeftijd van 58 jaar.

De HEERE vertrooste zijn vrouw en twee zo-nen in dit smartelijk gemis en heilige ook deze roepstem aan ons aller hart.

Bestuur en leden

M.V. „Onderzoekt de Schriften”
te Bennekom

Bennekom, mei 2008

„Mijn genade is u genoeg.”
2 Korinthe 12 vers 9

In vertrouwen op zijn Heere en Heiland heeft de Heere op Zijn tijd uit ons midden wegge-nomen ons gewaardeerd lid

HERMANNUS KIEFTENBELT

in de leeftijd van 81 jaar.

Met dankbaarheid denken wij aan de jaren, die hij als lid in ons midden mocht zijn. De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen, kleinkinde-ren, en allen, die hem lief en dierbaar waren.

Bestuur en leden

Mannenvereniging „Bewaar Het Pand”

Rijssen, mei 2008

„Mijn genade is u genoeg.”
2 Korinthiërs 12 vers 9

Op 16 mei 2008 heeft de Heere thuis gehaald ons gewaardeerd oud-lid

ARIE CORNELIS DRONKERT

op de leeftijd van 78 jaar.

De Heere trooste zijn vrouw, kinderen en fa-milie.

Bestuur en leden van de
Mannenvereniging „Alexander”
te Hillegersberg-Terbregge

Rotterdam, 21 mei 2008